

Bufdir

**«всі діти мають право бути почутими,
коли приймаються рішення,
що стосуються їх життя»**

- КОНВЕНЦІЯ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ -

**БРОШУРА ПРО
ФАМІЛІЄРОД
(«СІМЕЙНА РАДА»)**

UKRAINSK

Зміст

- 5 Що таке сімейна рада?
- 7 В яких випадках можуть проводитися сімейні ради?
- 9 Координатор сімейної ради
- 11 Питання до сімейної ради
- 13 Що відбувається до та під час сімейної ради?
- 17 Подальше сімейне консультування
- 18 Хто приймає участь?
- 19 Фахівці на сімейних радах
- 20 Участь – це співпраця
- 23 Ви хочете дізнатися більше?

«ЩО ПОТРІБНО ДЛЯ ТОГО,
ЩОБ МІНА ВЧАСНО ПРИЙШЛА
ДО ШКОЛИ?»

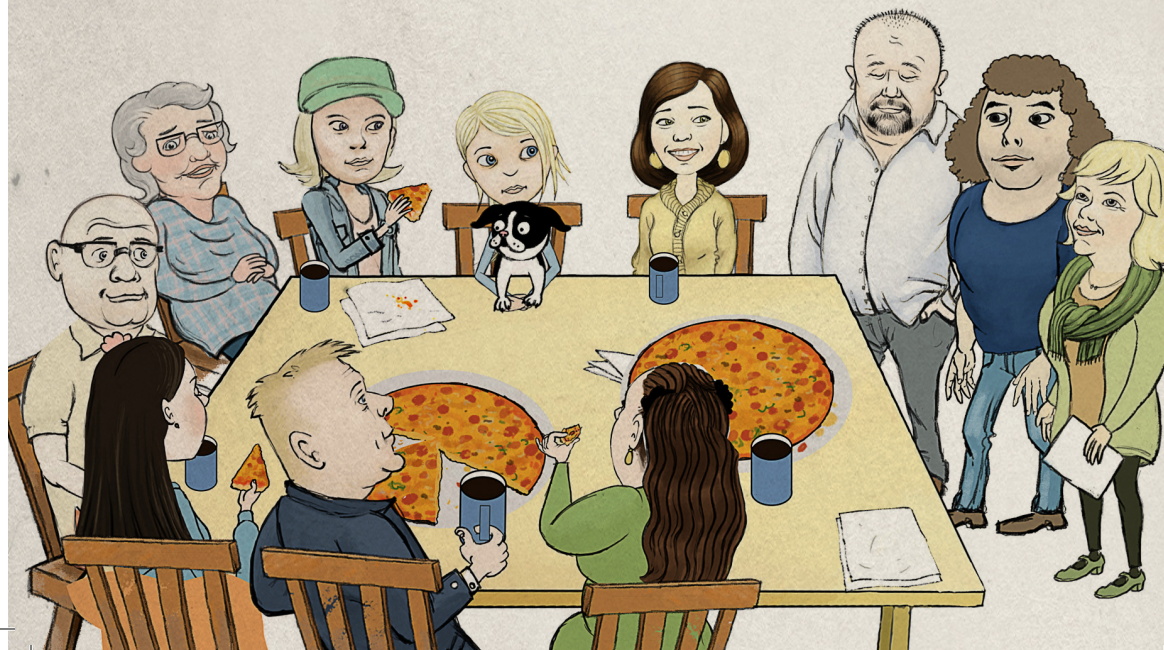
Що таке сімейна рада?

Сімейна рада - це місце зустрічі, на якій основні учасники разом з сім'єю, родичами, друзями та фахівцями збираються разом, щоб знайти рішення ситуації, яка здається складною. Координатор сімейної ради допомагає спланувати та провести сімейну раду.

Проведення сімейних рад є добровільним, і сімейна рада зазвичай приводить до хороших рішень.

Норвезькі дослідження показують, що майже кожен, хто скористався можливістю провести сімейну раду, також рекомендує це іншим.

«КОЖЕН МАЄ ПРАВО
ВИСЛОВИТИ СВОЮ ДУМКУ
ПЕРЕД ПРИЙНЯТТЯМ
ОСТАТОЧНОГО РІШЕННЯ»

В яких випадках можуть проводитися сімейні ради?

Сімейні ради можна використовувати в різних ситуаціях і на різних аренах. Серед іншого у медпунктах для дітей дошкільного віку, у роботі з близькими і родичами, у школі, у закладах лікування від нарко- і алкогольної залежності та догляду за людьми похилого віку, у закладах захисту сім'ї та в конфліктній раді.

Барневернет («Служба у справах дітей») має великий досвід використання сімейних рад. Щороку в Службі у справах дітей проводиться кілька тисяч сімейних рад.

Сімейна рада може, наприклад, стосуватися дітей або дорослих, які перебувають в психічно важкій проблемній ситуації, коли спільне проведення часу не працює так як хотілося б, коли існує потреба в покращенні співпраці, або, коли комусь потрібна додаткова допомога та підтримка, а також в ситуаціях, коли догляд за дитиною є недостатнім.

КООРДИНАТОР СІМЕЙНОЇ РАДИ

Координатор сімейної ради є помічником сім'ї і виконує самостійну роль. Він чи вона повинні допомагати дітям та сім'ям у плануванні та проведенні сімейної ради, але координатор не приймає рішень у справі.

Завдання координатора:

- дізнатися, хто буде приймати участь разом з основними учасниками
- запросити та поговорити з тими, хто буде приймати участь, щоб вони добре підготувалися
- домовитися з основними учасниками про те, хто буде виступати в ролі підтримки, хто буде головою та секретарем
- подбати про практичну сторону самої зустрічі
- головувати на зборах першої та третьої частин сімейної ради
- сприяти створенню письмового плану, який погоджено і який є відомим всім учасникам

Деякі муніципалітети мають власних штатних координаторів сімейних рад. У випадках, коли сімейні ради проводяться під егідою державної Служби у справах дітей, Служба у справах дітей (Буфетат) відповідає те, щоб кваліфіковані координатори сімейної ради могли без затримки розпочати свою роботу, допомагаючи сім'ям спланувати та провести сімейну раду.

ХТО ПОВЕДЕ МІНУ НА ФУТБОЛ?

МІНА ВВАЖАЄ, ЩО ЦЕ ДУЖЕ ВАЖКО, КОЛИ МАМА З ТАТОМ НЕ ДРУЖАТЬ, І ЩО ЇЙ ВЕСЬ ПОТРІБНО ПЕРЕЇЗДЖАТИ ВІД МАМИ ДО ТАТА І НАВПАКИ. ЯКИМ ЧИНОМ ПОЛЕГШИТИ ЦЮ СИТУАЦІЮ ДЛЯ МІНИ?

МАМА МІНИ ПОТРІБУЄ ПІДТРИМКИ У ЩОДЕННОМУ ЖИТТІ. ХТО МОЖЕ ДОПОМОГТИ?

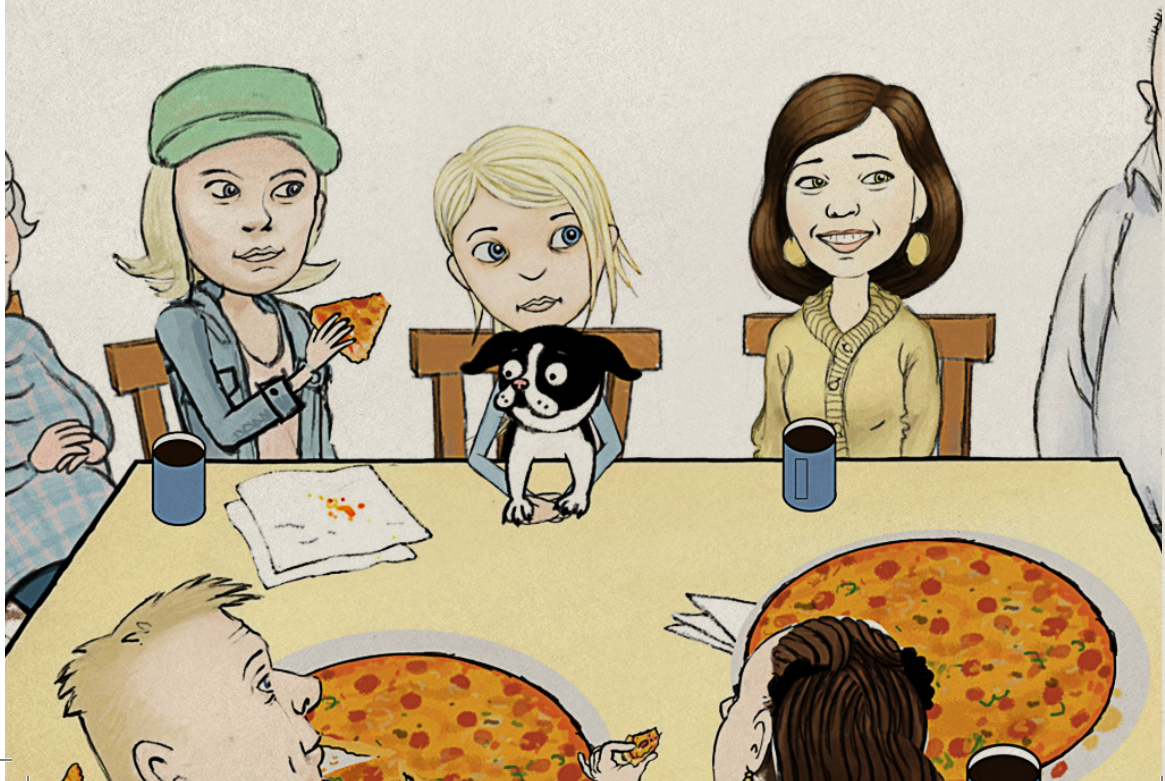
РОБ ХОЧЕ ПЕРЕЇХАТИ ВІД ФОСТЕРНОЇ СІМ'Ї
ЩО МИ БУДЕМО РОБИТИ?

Питання до сімейної ради

Завчасно до проведення засідання сімейної ради узгоджуються питання, які необхідно обговорити на сімейній раді. Питань не повинно бути занадто багато, найчастіше достатньо мати чотири - п'ять. Іноді під час підготовки до сімейної ради виникають інші важливі питання.

Діти і батьки (опікуни), а також фахівці, які пропонують проведення сімейної ради, домовляється про те, які питання будуть обговорюватися на сімейній раді. Це робиться по-різному і в залежності від того, чи проводиться сімейна рада під егідою Служби у справах дітей чи під егідою уппвекстсектор («сектора, що відповідає за виховання»).

«ПРИЄМНО РОЗМОВЛЯТИ З РОДИНОЮ І
ДРУЗЬМИ ПРО САМОГО СЕБЕ. ТИ МОЖЕТЕ
ГОВОРИТИ ПРО ВСЕ, ПРО ЩО ТИ ХОЧЕШ.»

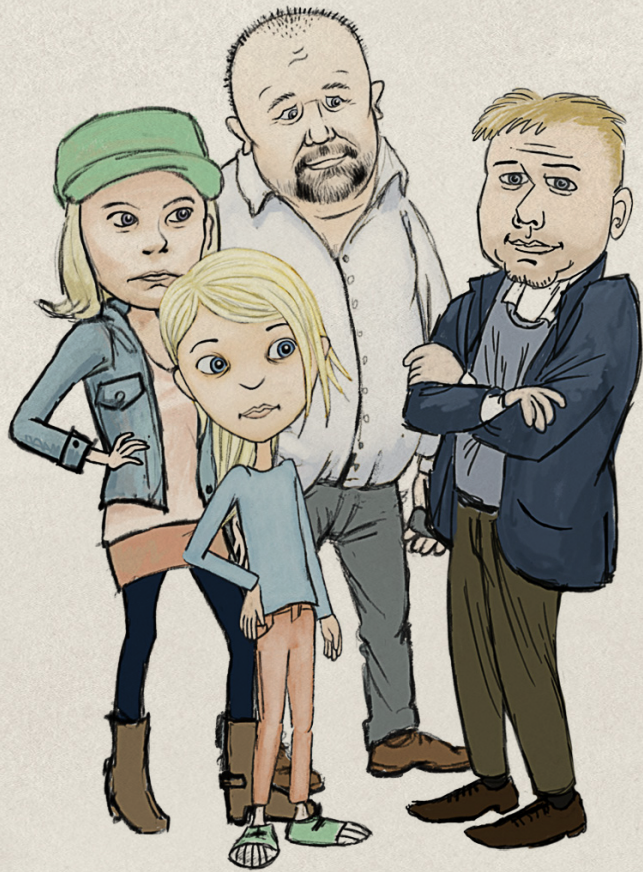

ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ ДО ТА ПІД ЧАС СІМЕЙНОЇ РАДИ?

Зазвичай з моменту прийняття рішення про проведення сімейної ради і фактично до проведення зустрічі проходить кілька тижнів. Якщо це терміново, можна організувати і провести сімейну раду за кілька днів. Сімейна рада проводиться в придатному для цього місці, де також подають їжу та напої.

Сімейна рада складається з трьох частин:

- При проведенні першої частини присутні всі учасники. Сім'я отримує від відповідних фахівців необхідну інформацію для того, щоб створити належні підстави для обговорення можливих рішень поставлених питань.
- При проведенні другої частини зустрічі члени сім'ї розмовляють між собою без присутності представників державних служб. Координатор також не задіяний в обговоренні, але його за потреби можна викликати. У рамках підготовки до сімейної ради, координатор разом із сім'єю з'ясовує, хто буде виступати в ролі підтримки, хто буде головою та секретарем під час проведення другої частини сімейної ради.
- У третій частині сімейної ради узгоджується письмовий план, де чітко прописуються ролі та відповідальність щодо подальшої діяльності сімейної ради. Хто робить що?

Подальше сімейне консультування

Зазвичай виникає потреба в одній або кількох подальших сімейних радах. Як правило, час проведення подальших сімейних рад узгоджується на попередній сімейній раді. Ті, хто брав участь в попередній сімейній раді, найчастіше залучаються до планування і проведення наступної сімейної ради.

Проводиться оцінювання плану, який було узгоджено. Можливо, потрібно щось змінити, тому що це не спрацювало так, як було задумано, або з'являються нові пропозиції, які слід випробувати.

Зазвичай, у наступній сімейній раді приймають участь ті самі учасники, що приймали участь в попередній, але на наступну сімейну раду також можна запросити нових учасників.

Мама

Міна

Тато

Юрунн

Вчитель

Гюннар

Мона

Трульс

Хельга

Хто приймає участь?

У рамках планування основні учасники разом з координатором з'ясовують, кого потрібно запросити на сімейну раду. Це може бути сім'я, родичі, друзі, сусіди та інші, наприклад, вчитель. Більшість учасників, яких запрошують, приходять на сімейну раду, якщо мають таку можливість, і з радістю роблять свій внесок. Якщо учасники знаходяться на значній відстані і це ускладнює присутність на зустрічі, можна прийняти участь по телефону або через відео зв'язок.

Координатор та ініціатор завжди приймають участь у сімейній раді. Діти також, як правило, приймають участь, але можуть час від часу виходити з кімнати і повертатися, залежно від віку та рівня зрілості дітей.

«ЦЕ НАСПРАВДІ Я ВИРІШИЛА, ЩО МИ ПІДЕМО
НА СІМЕЙНУ РАДУ. МИ ПОДУМАЛИ, ЩО БУДЕ КРАЩЕ, ЯКЩО
МИ ЗМОЖЕМО ПОГОВОРТИ ПРО ТЕ, ДЕ Я БУДУ ЖИТИ»

ФАХІВЦІ НА СІМЕЙНИХ РАДАХ

До участі в першій частині сімейної ради запрошуються відповідні фахівці. Іноді вони присутні і при проведенні третьої частини сімейної ради.

Прикладом фахівців, яких часто запрошують, є співробітники дитячих садків, шкіл, медичної служби, освітньо-психологічної служби, служби захисту сім'ї, соціальних служб або інші фахівці, що мають важливу інформацію, що стосується ситуації. Якщо сімейна рада проводиться під егідою Служби у справах дітей, на зустрічі завжди приймає участь контактна особа від Служби у справах дітей.

Інформація, яку можуть надати фахівці, може бути дуже важливою. Фахівців, що приймають участь в сімейній раді, закликають «зосередитися на ресурсах». Зміст презентації повинен бути заздалегідь відомим основним учасникам. Інформація, яку надають фахівці, повинна бути в письмовій формі, щоб сім'я, рідні та близькі мали цю інформацію доступною при обговоренні.

Участь – це співпраця

У Норвегії всі згодні з тим, що діти та дорослі мають бути почуті й самі приймати участь у прийнятті рішень з питань, що їх стосуються. Це закріплено багатьма законами, зокрема Законом про захист дітей, Законом про дитячі садки, Законом про освіту, Законом про дітей та Законом про права пацієнтів.

Діти (і дорослі) усвідомлюють, що вони не завжди можуть досягти бажаного, але важливим є можливість і отримати інформацію, і висловити свою думку. Діти, які приймають участь у сімейній раді, обирають для себе когось для підтримки. Зазвичай це хтось із родини або з оточення. Коли важко висловити свою думку, той, хто відіграє роль підтримки, може допомогти дитині. Також і дорослим може знадобитися той, хто може надати підтримку.

Діти хочуть:

- щоб інформація та обговорення були адаптовані до їх присутності
- приймати участь у вирішенні того, які страви та напої подаватимуться
- приймати участь у вирішенні того, хто буде їх підтримкою
- щоб родина та друзі прийшли на зустріч заради них

Дорослі кажуть, що сімейні ради є позивними, оскільки:

- всі отримують однакову інформацію, і ви можете висловити те, що маєте на думці
- сімейні ради можуть послабити «вузли на нитці» (розбіжності)
- можна покращити контакт і спільне проведення часу
- інші краще розуміють ситуацію
- на сімейній раді ви разом знаходите хороші рішення
- покращується співпраця з фахівцями та Службою у справах дітей

Ви хочете дізнатися більше?

Більшість норвезьких муніципалітетів добре знайомі з діяльністю сімейних рад. Цей метод зараз все частіше використовується також у секторі, що відповідає за виховання.

Ви можете знайти більше інформації та фільми про сімейні ради на Bufdir.no і YouTube.

Bufdir